ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Решения за по-добър живот

НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013

UNESCO

Министерство на околната среда и водите

НАЦИОНАЛЕН ПАРК ПИРИН

proles engineering Ltd.
ISO 9001-2008
Certified Company

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛЕН ПАРК „ПИРИН“ ЗА ПЕРИОДА 2014-2023 Г.

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ЧАСТ 1: ОПИСАНИЕ И ОЦЕНКА НА ПАРКА – ТРЕТИ МОДУЛ

26.11.2014 Г. - РАБОТНА СРЕЩА НА ЕКСПЕРТНО НИВО
27.11.2014 Г. – СЕМИНАР СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОБЩЕСТВЕНИЯ КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ КЪМ ДИРЕКЦИЯ „НП ПИРИН“
гр. Разлог

Селско стопанство и селскостопански дейности в НП “Пирин”

т. 1.16.4. Селско стопанство

Доц. д-р Цветанка Райчева
Доц. д-р Кирил Стоянов

www.pu-pirin.com
e-mail: office.pupirin@gmail.com

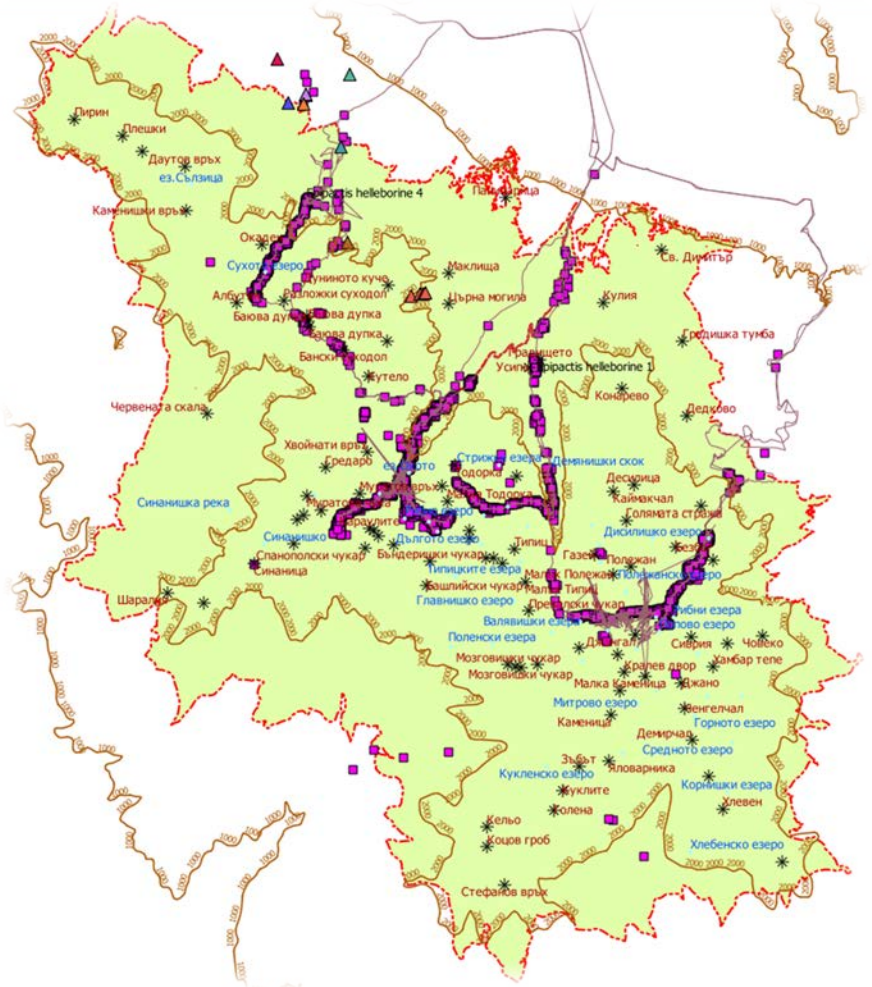

Методи и подход при изследване на флората във високопланинските пасища на НП „ Пирин “

- При изследване на тревните и храстови съобщества, трансектите са планирани след преглед на картните материали и наличните данни с оглед да се обхване по-голямо разнообразие, при различните антропогенни въздействия във високопланинските агроценози (паша, туристически пътеки, сгради, спортни съоръжения, резервати и др.).

Площното разпределение на земеделските земи в Парка по вид на ползване

- Съгласно функционалното зониране от територията на НП “Пирин”, като високопланински пасища към 2014 г. са определени 7233,1 хектара или около 18 % от общата площ на парка, при което се наблюдава увеличаване на територията за паша спрямо плана от 2004 г. с около 2% от общата площ на парка.
- Всички площи за паша са в територии с традиционен режим на селскостопанско ползване, разпределени в 4 паркови района – “Вихрен”, “Безбог”, “Каменица и Трите реки” и “Синаница”.

Паша на домашни животни – вид и брой добитък

година	ЕРД	овце	коне	площ	Брой разрешителни
2009	2529	3514	94	6677,82	98
2010	2554	3127	87	6538,7	94
2011	2682	3228	67	6795,8	95
2012	2818	2693	62	6711,7	93
2013	2872	3007	45	6963,08	95
2014	2877	2598	45	6926,8	98

Констатирани в последните години нарушения

Положителен аспект по отношение на незаконната паша е намаляване броя установени нарушения:

- през 1993 година – 36 нарушения;
- през 2000 година – 5 нарушения;
- За 2009 година – 2 нарушения за безстопанствено пашуване на коне в резерват „Тисата” и Влахински езера.

Характеристика на пасищните типове

На територията на парка зоните за паша се отнасят към два типа растителни съобщества:

- Над горната граница на гората, 1700-2168 м н.в. зоните за паша се отнасят природни местообитания с европейска значимост – характеризират се с висока степен на естественост и типичност, както и наличие на ендемити и видове с природозащитен статус.
- Вторично възникнали тревни съобщества без консервационна значимост, възникнали на местата на унищожени горски местообитания (като в района на ПР Безбог и Вихрен) – слабо пригодни за паша зони с нестабилен характер, ниско проективно растително покритие и протичащи ерозионни процеси.

Картълови съобщества - обрастване с *Veratrum lobelianum*

eco & forest consult. company
проект proles инженеринг ООД engineering Ltd.
1303 - гр. София; ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

Високопланинските пасища с европейска значимост в НП “Пирин”

Код	Описание на местообитанията	Разпространение
6230	Богати на видове картълови съобщества на силикатен терен в планините	*Обширни площи в ПР Каменица, Синаница и Безбог*
62D0	Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества	*Ограничено*
6520	Планински сенокосни ливади	*Ограничено*
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	*Разпространени по най-високите части*
7140	Преходни блата и плаващи подвижни торфища	*Ограничено, мозаични петна*
6150	Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества	*Малки площи*
6170	Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества	*Ограничено*
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в планинския до алпийския пояс	*Ограничено*

Консервационно значими видове във високопланинските пасища на НП „Пирин”

- Справка за консервационно значимите видове е направена от "Червена книга на Р България" (2011),
- Приложенията на Закона за биологичното разнообразие,
- Червения списък на висшите растения в България (Petrova and Vladimirov, 2009)
- Приложенията на Конвенцията по международна търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES, 1973).
- Общият брой на консервационно значимите видове висши растения във вископланинските пасища на НП,,Пирин “ след проведеното проучване до момента възлиза на 65 вида.

Empetrum nigrum L. (Черен емпетрум)

Червени списъци, Червена книга, защитен от ЗБР (2007)

Pinguicula balcanica Casper (Балканска петлуга)

Балкански ендемит.

Препоръки при ползване и контрол на пасищата

- На този етап липсва научна информация за въздействието на пашата върху тревните местообитания – изготвяне на проекти за управление на пашата и мониторинг върху динамиката на растителността и сукцесионните процеси, под въздействието на пашата;
- Насърчаване и приоритетно запълване на квотите за паша с автохтонни породи – съпътстващата информация към пашуващите животни да се разшири (освен брой и вид, да се допълни с породи);
- Затревените площи с висока природна стойност да се ползват с екстензивна натовареност, за да се съхрани високото видово разнообразие - при намаляване на тревното покритие под 60%, както и на ерозирани терени на определени пасищни територии да се прилага редуване на пасищата;
- Засилване на проверките в забранените за паша зони и засилване на комуникацията между експертите на парка и земеделските стопани чрез периодичен обмен на информация за състоянието и размерите на пасищата, пасищния капацитет и т.н.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Решения за по-добър живот

НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА РЕФЕРЕНТНА РАМКА 2007 – 2013

UNESCO

Министерство на околната среда и водите

НАЦИОНАЛЕН ПАРК ПИРИН

proles engineering Ltd.
ISO 9001-2008
Certified Company

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО !

www.pu-pirin.com
e-mail: office.pupirin@gmail.com